

statku ani při obyčejné opatrnosti o povinnosti udržovati jez nevěděl. Jest příkazem obyčejné opatrnosti, aby se, kdo hodlá koupiti velkostatek, ať ve dražbě nebo z volné ruky, zvláště kde pro lesní hospodářství přichází v úvahu i plavení dříví, také informoval na základě vodní knihy o případných vodních právech velkostatku, třeba pozemky velkostatku neleží přímo na břehu vody. Kdyby tak byli učinili ti, kdo se stali vlastníky velkostatku po Eugenu hraběti K-ovi, nebyl by »služebnostní« závazek udržovati sporný jez ušel jejich pozornosti. Tento úsudek postačí a jest nerozhodno, zdali se nesrovnává se skutečností dohad odvolacího soudu, že žalované těžařstvo do vodní knihy vskutku nahlédlo. V tom směru činěná výtka rozporu se spisy je nerozhodná. Nebylo třeba, aby bylo zjištěno, že jez opravovala také celuloska; jde o plnění v nepravidelných obdobích a vydržení nevadí, nebyly-li opravy po nějakou dobu konány (§ 1471 obč. zák.); právní význam by měla jen okolnost, kdyby byl některý z předchůdců odepřel opravy konati; to však tvrzeno nebylo. Pokud jde o výtku neúplnosti z toho důvodu, že nebyl proveden důkaz o tom, že jest vykonána poznámka záboru velkostatku žalovaného těžářstva, a že již 2000 ha půdy bylo zabráno jakož i co se týče výtky nesprávnosti názoru, že poznámka záboru jest právně nerozhodná, odkazuje se na právní názor vyslovený ve zdejším rozhodnutí č. 8400 sb. n. s. Není mylný názor odvolacího soudu, že poznámka záboru není na překážku žalobě. Že i po poznámce záboru se lze žalobou domáhati vydržení práva, jde z toho, že podle § 7 zákona záborového jsou zakázána disposiční právní jednání, jimiž není však uplatňování práva nabytého vydržením, a dále z ustanovení § 31 zákona náhradového, který vylučuje domáhati se uznání práva vlastnického nebo jiných práv věcných k nemovitostem převzatým, avšak jen proti státu a osobám, kterým se nemovitostí dostalo přidělem, a to teprve po uplynutí třiceti dnů od výkonu poznámky o převzetí nebo vyhlášení zamýšleného převzetí nebo při dohodě o převzetí podle § 26 zákona ode dne vkladu práva vlastnického pro stát nebo nabyvatele. Proto nebylo třeba důkazu o tom, že vykonána byla poznámka záboru r-ského velkostatku a že 2000 ha bylo již zabráno.

Čís. 12727.

Na nárok na náhradu škody podle zákona ze dne 21. března 1918, čís. 109 ř. zák. není přípustné započtení jiné pohledávky mimo pohledávku ze zákonného výživného.

(Rozh. ze dne 26. června 1933, Co II 2/33.)

Rozsudkem vrchního soudu v Brně ze dne 23. dubna 1932 bylo Ferdinandu M-ovi přisouzeno proti československému státu 28.296 Kč 68 h jako odškodné za neoprávněné odsouzení (zákon ze dne 21. března 1918, čís. 109 ř. zák.). Útraty sporu byly vzájemně zrušeny. Na stížnost čs. státu byl útratový výrok usnesením nejvyššího soudu ze dne 24. září 1932 změněn tak, že Ferdinandu M-ovi bylo uloženo nahraditi čs.

státu na útratách sporu 9.828 Kč a na útratách stížnosti 192 Kč. Usnesením vrchního soudu v Brně ze dne 22. června 1932, jímž návrhu Ferdinanda M-a na navrácení v předešlý stav proti zmeškání odvolací lhůty nebylo vyhověno, bylo Ferdinandu M-ovi uloženo, by zaplatil čs. státu na útratách sporu o obnovení předešlého stavu 1.574 Kč 50 h. Všechna tato rozhodnutí vešla v moc práva. Čs. stát z 28.296 Kč 68 h s příslušenstvím, jež měl Ferdinandu M-ovi vyplatiti, si srazil uvedené částky na přiznaných mu útratách, tedy celkem 11.594 Kč 50 h a vyplatil jen zbytek s příslušnými úroky. Ferdinand M. vedl pak exekuci k vydobytí oněch 11.594 Kč 50 h. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se československý stát proti žalovanému Ferdinandu M-ovi nepřípustnosti exekuce, tvrdě, že pohledávka exekucí vymáhaná zanikla započtením, jež má za přípustné, ježto pohledávka žalovanému přisouzená jest pohledávkou z náhrady škody. *Procesní soud první stolice* (vrchní soud v Brně) uznal podle žaloby. *Důvody*: Žalující strana uplatňuje námitkami podle § 35 ex. ř. jako skutečnost, nárok žalovaného na částku 11.594 Kč 50 h zrušující, že tento nárok zanikl započtením podle § 1438 obč. zák. Žalovaný namítal nepřípustnost započtení proto, že jeho pohledávka jest pohledávkou na výživném, která započtení nepřípouští. Leč je prokázáno, že pohledávka 28.296 Kč 68 h s úroky byla uplatňována a také přisouzena jako pohledávka z náhrady škody podle zákona ze dne 21. března 1918 čís. 109 ř. z. Jen k odůvodnění výše škody bylo v rozsudku uvedeno, že se nynějšímu žalovanému přisuzuje to, co mu ušlo na nevyplacených pensijních požitcích. Pokud zákon obmezuje možnost exekuce na požitky mající povahu výživného a tím i možnost započtení vzájemné pohledávky na tyto požitky ať již podle zákona ze dne 15. dubna 1920 čís. 314 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 2. července 1924 čís. 177 sb. z. a n., nebo podle ustanovení § 291 ex. ř., jde vždy o požitky běžné a v budoucnu splatné, neboť jen tehdy by šlo o ohrožení nutné výživy; netýká se to však požitků za dobu minulou, které ať z důvodů úspor neb z jiné příčiny tu jsou ve způsobě kapitálu. Ostatně ani za předpokladu, že by názor žalovaného byl správný, tu ani ustanovení § 291 ex. ř., na něž se odvolává, nebránilo by započtení v míře provedené, ježto i pak by z požitků žalovaného byla podrobena započtení větší ještě částka, než skutečně byla započtena, neboť žalovanému zůstalo více než 1200 Kč ročně za dobu od 1. září 1923 do 31. ledna 1930, za kterou mu náhrada ušlých požitků byla přiznána. Poněvadž se tedy setkaly navzájem pohledávky pravé, dokonce již opatřené exekučními tituly, stejného druhu a likvidní, žalující strana právem kompensovala. Jest také nesporno a prokázáno, že žalující strana kompenzací také skutečně provedla, žalovanému to oznámila a tím vůli kompensovati zřejmě projevila. Zanikla proto dle § 1438 obč. zák. pohledávka žalovaným exekucí vymáhaná po vzniku exekučního titulu, takže bylo podle žádosti žalobní exekuci podle § 35 ex. ř. prohlásiti za nepřípustnou.

Nejvyšší soud vyhověl odvolání a zamítl žalobu.

D ů v o d y:

Pohledávka žalovaného z rozsudku vrchního soudu v Brně z 23. dubna 1932 jest náhradou za újmy majetkoprávní, jež utrpěl žalovaný nesprávným odsouzením a která mu byla přiznána podle zákona z 21. března 1918 č. 109 ř. z. Podle § 2 tohoto zákona tento nárok na náhradu škody nemůže býti stižen exekučními nebo zajišťovacími opatřeními, leč ve prospěch pohledávky na poskytování zákonité výživy. Pokud exekuční a zajišťovací opatření jsou vyloučena, je také všeliké opatření osoby oprávněné postupem (cesí), poukázkou, zastavením nebo jiným právním jednáním bez právního účinku. Z tohoto zákonného ustanovení nutno usuzovati, že oprávněnému má se dostatí částky přisouzené mu z důvodu zmíněného zákona nezkráceně a že proto není přípustno ani započtení jiné pohledávky mimo pohledávky ze zákonného výživného proti nároku na náhradu škody podle zákona č. 109 z r. 1918. Jest proto exekuce k vydobytí uvedené pohledávky žalovaného přípustna, poněvadž započtení tvrzené žalobcem jest bez právního účinku a nárok exekucí vymáhaný tímto započtením nezanikl. Bylo proto odvolání vyhověti a žalobu zamítnouti ať již vymáhaná pohledávka může býti považována za pensijní požitky žalovaného z exekuce a ze započtení vyloučené, nebo ať jest posuzována jako nárok na náhradu škody podle zákona čís. 109/1918.

Čís. 12728.

Došlo-li pravoplatně k úpravě výživného pro nezletilé manželské dítě rozsudkem, nelze se domáhati zproštění vyživovací povinnosti pokud se týče snížení vyživovacích příspěvků v řízení nesporném, nýbrž lze zvrátiti rozsudek přisuzující výživné opět jen rozsudkem.

(Rozh. ze dne 27. června 1933, R I 402/33.)

Manželský otec navrhl, aby byl zproštěn platiti výživné svému nezletilému dítěti, pokud se týče, by byly sníženy jeho vyživovací příspěvky. K placení výživného byl navrhopatel uznán roku 1924 povinným pravoplatným rozsudkem. Soud první stolice zamítl návrh otce, by byl zproštěn povinnosti platiti nezletilému dítěti výživné, návrhu otcovu, by byla jeho vyživovací povinnost snížena, soud první stolice částečně vyhověl. Rekursní soud nevyhověl otcovu rekursu.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu zrušil usnesení obou nižších soudů i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl návrh stěžovatelův na zproštění vyživovací povinnosti pokud se týče na snížení výživného.

D ů v o d y:

Zásadně jest rozhodovati o úpravě výživného manželského dítěte proti jeho manželskému otci, tedy i o návrhu manželského otce na zproštění jeho vyživovací povinnosti, pokud se týče na snížení výživ-